

svenskerne deler hans bog tidens almindelige historiske opfattelse og er tilhænger af gøticismen.

Mere forsigtig end han var Cornelius Hamsfort, som til en skildring af Svend Estridsens slægt føjede en topografi over Danmark. Den kunne ikke krænke nogen, men blev heller ikke trykt før 1774 i tredje bind af *Scriptores rer. Dan.*

Oversættelsen er ledsaget af noter og oplysninger, der gør tilegnelsen let også for den, som ikke er inde i tidens begivenheder, men det er en mangel, at den latinske tekst ikke er bragt jævnsides den danske oversættelse. Det er Jon Jensen Koldings egne ord, læseren har brug for, og oversættelsen er kun en hjælp, der kan rådspørges, hvis den originale tekst hist og her bringer vanskeligheder.

Helge Søgaard

P. Eliassen: *Kongeåen eller Den gamle Grænse*. (Toldhistorisk Selskab og Historisk Samfund for Ribe Amt, 1980). 357 s., ill.

En klassiker i den lokalhistoriske litteratur er redaktør Peter Eliassens værk om Kongeågrænsen, der udkom i to bind 1925-26. Den store efterspørgsel på dette værk har motiveret dette fotografiske genoptryk, der er forsynet med en biografi af Eliassen ved H.K. Kristensen og en supplerende litteraturliste. Der er grund til at glæde sig over, at dette usædvanlig velskrevne værk, hvortil der bl.a. blev indsamlet et omfattende beretningsstof, nu igen kan erhverves til en rimelig pris. Bogens originale fotos gør sig også godt i genoptrykket; men man kunne alligevel nok have ønsket, at det var blevet suppleret yderligere.

Dorrit Andersen

Vald. Andersen: *Kongeåegnen. Kultur og miljø 1600-1800*. (Poul Kristensens Forlag, Herning, 1979). 193 s.

Vald. Andersen, en af vore flittigste og mest produktive lokalhistorikere, har i mange år dyrket tingbøgerne som hovedkilde til sine studier. I bogen om Kongeåegnen – Vejen, Brørup og Holsted kommuner – har Malt herreds tingbøger, som forfatteren i øvrigt har lavet register til, dannet grundlaget, og kun forholdsvis lidt supplerende stof er taget ind i behandlingen. Efter den valgte titel venter læseren vel nok en topografisk eller kulturhistorisk skildring; men det er der kun tale om i en vis forstand. Materialet er ordnet efter (nogle enkelte) ejendomme og efter foreteelser i dagliglivet, som det udfoldede sig i fortrinsvis sidste halvdel af 1600-tallet: herregårdsmiljø, lov og ret, soldateri, rømninger, kram og kræmmere, tobak, brændevin, trolovelse og ægteskab, medgift, lejemål, ulve m.fl. Det er refereret uden egentlig konklusion, og det er slet ikke sat ind i nogen almen sammenhæng, men belyser naturligvis alligevel noget typisk for tid og samfundsforhold. Om man så vil søge oplysninger om emner som de ovenstående i en bog om Kongeåegnen er måske et spørgsmål. Bogen har registre og kildehenvisninger samt mange smukke billeder, hvoraf flere dog er uden tilknytning til teksten. Som altid fra Poul Kristensen er der tale om fornemt bogarbejde.

Finn H. Lauridsen

Topographie over Vium Præstekald af Niels Blicher 1795. Udgivet af Blicher-Selskabet ved Ella Jensen. (Poul Kristensens Forlag, 1978). 276 s.

Niels Blichers Viumtopografi har kun